

Informatienota voor de raad

Datum 26 mei 2020

Onderwerp	Actueel Financieel Perspectief
Versienummer	V0.2

Portefeuillehouder K. Sloots

Informant J. van Dijk

Afdeling Concernstaf

Telefoon 038 498 2664

Email J.van.Dijk@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Het actueel Financieel Perspectief tot en met het jaar 2024 (stand per medio mei).

Datum 26 mei 2020

[Toelichting op het voorstel](#)**Inleiding**

Normaliter geven wij in de Perspectiefnota een doorkijk van het financieel perspectief voor de komende jaren. Echter vanwege de onzekerheid van de (financiële) impact van de coronacrisis is besloten dit jaar geen Perspectiefnota op te stellen, maar naast de jaarstukken 2019 alleen urgente geld vragende onderwerpen (zie raadsvoorstel 'Niet uit te stellen begrotingswijzigingen') bij het voorjaarsmoment op 26 juni in de raad te behandelen. Voor deze behandeling en als opmaat naar de begroting 2021 achten wij het van belang dat de raad inzicht heeft in de actuele financiële situatie (per medio mei 2020). Hierbij zijn we ons er van bewust dat het een momentopname is en door diverse ontwikkelingen de notitie bij het bespreken alweer achterhaald kan zijn. Zo verwachten wij begin juni inzicht te hebben in de uitkomsten van de meicirculaire van het gemeentefonds en krijgen wij in de loop van juni mogelijk meer inzicht in de compensatiemaatregelen van het Rijk aan de gemeenten voor gemaakte meerkosten en inkomstenderving als gevolg van de coronacrisis. Via de afzonderlijke notitie 'Financiële gevolgen Coronacrisis voor Zwolle' geven wij inzicht in de ontwikkelingen op de diverse begrotingsprogramma's vanwege de Coronacrisis en geven wij een doorkijk middels een bandbreedte van de verwachte financiële gevolgen.

Na de eerste fase van het treffen van noodmaatregelen om inwoners, ondernemers en organisaties te ondersteunen zijn wij nu volop aan de slag om samen met de stad – binnen de richtlijnen van het Rijk én in aanvulling op de maatregelen van het Rijk – geleidelijk aan meer toekomstperspectief te bieden aan de stad en haar inwoners. De komende tijd zullen wij met voorstellen komen om de stad meer zekerheid en duiding te geven.

Kernboodschap

Kennis te nemen van het actueel financieel perspectief t/m 2024 in verband met de behandeling van het voorstel 'Niet uit te stellen begrotingswijzigingen' en ter voorbereiding op de behandeling van het begrotingsproces in het najaar (klokken gelijk zetten).

Consequenties

De onzekerheden omtrent het financieel perspectief zijn door de coronacrisis en de voorspelde economische recessie verder vergroot. Wat zijn de gevolgen hiervan voor de gemeentelijke bewoners, organisaties en ondernemers? Deze crisis aangevuld met de onzekerheden omtrent de herverdeling van het gemeentefonds, de ontwikkeling van de zorguitgaven en de mogelijke effecten van de stikstofproblematiek geven een grote onzekerheid over de financiële ruimte voor de komende jaren. Wat betekent dit voor de uitvoering van de ambities (temporiseren of bijstellen?), hoe zorgen we ervoor dat het bestaande beleid kan worden uitgevoerd en hoe creëren wij ruimte om de stad door te laten groeien?

In deze informatienota geven wij u inzicht in de stand van zaken. De eerste indruk kan zijn dat Zwolle er financieel nog best goed voor staat. Er is sprake van een positief jaarrekeningresultaat van € 10 miljoen. Het vastgoed resultaat is € 17 miljoen en de neerwaarts bijgestelde structurele begrotingsruimte bedraagt nog steeds € 2,5 miljoen. Echter naast de vele onzekerheden en risico's zien wij een veelheid aan onderwerpen voor de korte en langere termijn die de beschikbare ruimte vele malen overvragen, zeker waar het de structurele begrotingsruimte betreft. Dit vraagt om keuzes aan de voorkant in de voorbereiding op de begrotingsbehandeling 2021.

Datum 26 mei 2020

Het komende jaar verwachten wij duidelijkheid te krijgen over een deel van de onzekerheden. Rond de zomer verwachten we een eerste indicatie van de compensatie van het Rijk aan de gemeenten in verband met de Coronacrisis. Eind dit jaar worden de resultaten van de herverdeling van het gemeentefonds verwacht en in 2021 vindt de Tweede Kamerverkiezing plaats en zal het nieuwe kabinet het beleid voor de komende jaren vorm geven. Komt er meer geld voor jeugd, zorg en andere ambities of moet het rijk de tering naar de nering zetten?

Binnen het geheel van bovengenoemde onzekerheden en ontwikkelingen zullen bij de begroting 2021 en de komende jaren de keuzes moeten worden gemaakt. Als vertrekpunt voor die keuzes schetsen wij onderstaand de financiële begrotingsruimte zoals wij per mei 2020 kennen.

STRUCTURELE BEGROTINGSRUIMTE

De structurele begrotingsruimte is onder andere door autonome ontwikkelingen¹ van € 4,7 miljoen bij de begroting 2020 afgenomen naar € 2,5 miljoen nu. Verder zien wij dat het toevoegen van een nieuwe jaarschijf (2024) geen extra ruimte biedt.

Tabel 1 Structurele begrotingsruimte

(bedragen x € 1 miljoen)	2021	2022	2023	2024
Uitkomst Begroting 2020	6,3	4,2	4,7	
Autonome mutaties na de begroting	-1,3	-2,0	-1,6	0,0
Bijgestelde uitkomst eind maart, o.b.v. autonome mutaties	5,0	2,2	3,1	3,1
Raadsvoorstellen:				
• Weezenlanden-Noord vanaf 2025				-0,3
• Raadsvoorstel 'Niet uit te stellen begrotingswijzigingen'	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Actuele structurele begrotingsruimte per 19 mei 2020	4,7	1,9	2,8	2,5
Risico's en onzekerheden	pm	pm	pm	pm

Een globale inventarisatie laat zien dat de **structurele investeringsvraag drie tot vier keer hoger** ligt dan de beschikbare structurele begrotingsruimte. Daar vallen bijvoorbeeld middelen voor ambities, knelpunten in de uitvoering, ruimte voor strategische investeringen en investeringen in onderwijshuisvesting onder.

INCIDENTELE BESTEDINGSRUIMTE

De incidentele bestedingsruimte wordt bepaald door de vrije ruimte in de reserve incidentele bestedingen en het Stadsontwikkelfonds. Op dit moment is circa € 10 tot € 11 miljoen beschikbaar.

Tabel 2 Incidentele bestedingsruimte

(bedragen x € 1 miljoen)	2020 e.v.
• Stadsontwikkelfonds	1,7
• Reserve incidentele bestedingen (circa)	9,0
Totaal beschikbaar in reserve	10,7

Een globale inventarisatie laat zien dat de **incidentele investeringsvraag twee keer hoger** ligt dan de beschikbare incidentele bestedingsruimte op dit moment. Met verwachte winstafrachten uit Vastgoed in de komende jaren is nog geen rekening gehouden. In de Meerjarenprognose Vastgoed is daar een doorkijk van opgenomen, echter we verwachten dat door het openen van de grondexploitaties Breezicht-Noord en De Tippe de risico's zullen toenemen en ook de gevolgen van een eventuele

¹ Autonome ontwikkelingen betreffen onder ander loon- en prijsbijstellingen, mutaties verdeelsystematiek gemeentefonds, stijging premie voor brandverzekering.

Datum 26 mei 2020

recessie zijn niet in te schatten. Bij de behandeling van de begroting in het najaar maken wij een nieuwe risico-inventarisatie.

WEERSTANDSVERMOGEN

De voordelige resultaten van de jaarrekening 2019 en de Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2020 zijn toegevoegd aan de algemene concernreserve en daarnaast komen de benodigde middelen voor de 'Niet uit te stellen begrotingswijzigingen' ten laste van de algemene concernreserve. Daarnaast is in het voorjaar een risico-inventarisatie uitgevoerd en is het risicobedrag, met name vanwege de risico's in de grondexploitatie, toegenomen tot € 44 miljoen. Na deze risico-inventarisatie is de Coronacrisis ontstaan. In de informatienota 'Financiële gevolgen Coronacrisis voor Zwolle' is een uitgebreide beschouwing op de financiële effecten opgenomen en een globale indicatie gegeven van de impact op de gemeentelijke financiën. Voorlopig houden we rekening met een bandbreedte van € 10 tot € 20 miljoen als nadelig effect op de begroting. In onderstaande tabel is een samenvatting opgenomen van de mutaties in het weerstandsvermogen en is te zien hoe de uitkomst zich verhoudt tot de normratio van 80%. Deze normratio is in de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen vastgelegd, waarbij tevens is bepaald dat indien de ratio zich onder de 60% begeeft wij met een voorstel moeten komen om het weerstandsvermogen weer op peil te brengen. Indien de ratio boven de 100% komt, is voorgeschreven dat wij moeten komen met een voorstel hoe de extra ruimte in te zetten. Ook wanneer de ratio zich binnen de bandbreedte van 60%-100% bevindt dan staat het ons vrij om met voorstellen te komen om het aan te vullen of anders in te zetten.

Tabel 3 Weerstandsvermogen

(bedragen x € 1 miljoen)	begroting 2020	Huidige situatie	
		A	B
Beschikbaar weerstandsvermogen	31,0	31,0	31,0
• Toevoeging MPV resultaat 2020		17,3	17,3
• Toevoeging jaarrekeningresultaat 2019		10,2	10,2
• Raadsvoorstel 'Niet uit te stellen begrotingswijzigingen'		-7,9	-7,9
Subtotaal	31,0	50,6	50,6
• Ruimte reserveren voor gevolgen Coronavirus (stel)		-20,0	-10,0
Resteert voor opvang overige risico's	31,0	30,6	40,6
Geactualiseerd risicobedrag	34,8	44,0	44,0
Weerstandsratio	90%	70%	92%

In bovenstaande tabel is het effect op de weerstandsratio te zien bij een financieel nadeel van € 10 miljoen (kolom B) en bij € 20 miljoen (kolom A).

Vervolg

De komende maanden zullen wij in samenhang met de (compensatie)maatregelen van het Rijk, de lokale ontwikkelingen en de financiële gemeentelijke context met maatregelen en voorstellen komen om de stad vitaal te houden en meer zekerheid te bieden.

Voorafgaand aan het raadsdebat op 26 juni 2020 zullen wij de laatste ontwikkelingen met u delen. In juni verwachten wij zicht te hebben op de uitkomsten van de meicirculaire van het gemeentefonds, in de afspraken rondom de compensatie van het Rijk en de VNG over de eerste fase van vergoeding aan de gemeenten in verband met de financiële gevolgen van de Coronacrisis en zullen wij een actualisering geven van de financiële gevolgen vanwege de Coronacrisis. Tevens willen wij met de raad nadenken over het verdere proces naar de behandeling van de begroting.

Bij de begrotingsbehandeling 2021 in het najaar worden de afwegingen gemaakt voor het opstellen van de begroting 2021 en meerjarenraming tot en met 2024.

Datum 26 mei 2020

Openbaarheid

Openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Ingrid Geveke